

A NAH által NAH-12-0044/2022 számon akkreditált vizsgaközpont (személytanúsító szervezet).

---

**SZAKMAI VIZSGA FELTÉTELEI ÉS TARTALMA  
KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK  
SZAKMAI VIZSGÁRA VONATKOZÓ KIVONATA  
SZOCIÁLIS ÁPOLÓ ÉS GONDOZÓ SZAKMA**

**1. A szakma alapadatai**

1.1 Az ágazat megnevezése: Szociális

1.2 A szakma megnevezése: Szociális ápoló és gondozó

1.3 A szakma azonosító száma: 4 0923 22 03

1.4 A szakma szakmairányai:

1.5 A szakma Európai Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4

1.6 A szakma Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti szintje: 4

1.7 Ágazati alapoktatás megnevezése: Szociális ágazati alapoktatás

1.8 Kapcsolódó részsakmák megnevezése: Segédgondozó

1.9 Egybefüggő szakmai gyakorlat időtartama: Szakképző iskolai oktatásban: 140 óra, Technikumi oktatásban: -, Érettségire épülő oktatásban: 320 óra

**8 A szakmai vizsga leírása, mérésének, értékelésének szempontjai**

8.1 Szakma megnevezése: Szociális ápoló és gondozó

8.2 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele:

8.2.1 valamennyi előírt képzési évfolyam és az egybefüggő szakmai gyakorlat eredményes teljesítése.

8.2.2 a szakmához kötődő további sajátos követelmények: ---

**8.3 Központi interaktív vizsga**

8.3.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Szociális ápoló és gondozó szakma tanulási eredményeit felmérő központi interaktív vizsga.

8.3.2 A vizsgatevékenység leírása

Számítógép alkalmazását igénylő, interaktív, , központi vizsgatevékenység az alábbi témakörök tanulási eredményeinek mérésére és értékelésére irányul:

- mentálhigiéne (segítő kapcsolat, személyiségvédelem, burnout megelőzés, krízisintervenció)

A NAH által NAH-12-0044/2022 számon akkreditált vizsgaközpont (személytanúsító szervezet).

- szakmai kommunikáció fejlesztése (énkép, önismeret, társismeret, segítő kapcsolat, szakmai identitás)
- esetmegbeszélés, szupervízió szerepe
- szociálpolitikai alapismeretek (jóléti rendszerek, közigazgatási ismeretek, a szociálpolitika intézményrendszere)
- jogi ismeretek
- társadalomismeret (szociológiai alapismeretek, hátrányos helyzetű csoportok)
- a szociális munka elmélete és gyakorlata (problémamegoldó modell, eszközök, módszerek, humán ökörendszer)
- alapápolási, gondozási ismeretek, szakápolási alapismeretek, a betegmegfigyelés alapjai ● adminisztráció
- akadályozottság, rehabilitáció, gyógyászati és kényelmi segédeszközök használata, beszerzése
- fejlesztő foglalkozások (szocioterápia, foglalkoztatás)
- az emberi fejlődés anatómiai, élettani, kórélettani sajátosságai, klinikumi ismeretek (belgyógyászati, neurológiai, pszichiátriai, kisklinikumi, gerontológiai, geriátriai ismeretek)

Az interaktív vizsga egy feleletválasztós teszt (tesztlap), amely tartalmazza az óraterv szerinti összes témakör anyagát, amelyekből az alábbi típusú feladatok készüljenek el.

**1. feladatsor: Ápolási, gondozási alapok, népegészségügyi alapismeretek, az egészséges emberi test felépítése, működése, az emberi fejlődés anatómiai, élettani, kórélettani sajátosságai, elsősegélynyújtás, gyógyászati segédeszközök használata, beszerzése tanulási eredményeinek mérése:**

- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét) 10 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
- Asszociáció (Fogalmak / állítások találhatók, amelyek között ki kell találni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra egyidejűleg („C”), vagy egyik fogalomra sem igazak („D”). 5 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
- Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz. A helytelen válasz betűjelét kell bekarikázni.) 10 darab kérdés, jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
- Mondatkiegészítés (A Mondatkiegészítés feladatban öt olyan mondat olvasható, melynek egy-egy szava helyett pontok állnak, és az ezek helyére – előre meghatározott értékkeszletből – választott szó teszi igazzá a mondatot.) 5 darab kérdés, jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.

A NAH által NAH-12-0044/2022 számon akkreditált vizsgaközpont (személytanúsító szervezet).

- 
- Igaz-hamis (egy-egy állítás, amelynél eldöntendő, hogy Igaz (I) vagy Hamis(H). 10 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
  - Fogalomdefiníció: Fogalom meghatározása I. (5 darab fogalom definiálása) A vizsgázó 5 db fogalmat definiál oly módon, hogy előre meghatározott értékkészletből kiválasztja a fogalomnak megfelelő definíciót. 5 darab definíció, jó válasz esetén definíciónként 2 pont, összesen 10 pont értékben.
- 2. feladatsor: A mentálhigiéné alapjai, szakmai kommunikáció fejlesztése, reális énkép ismerete** tanulási eredményeinek mérése:
- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.) 10 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
  - Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz. A helytelen válasz betűjelét kell bekarikázni.) 10 darab kérdés, jó válasz esetén kérdésenként 1 pont, összesen 10 pont értékben.
- 3. feladatsor: A szociális munka elméleti és gyakorlati alapjai, szociálpolitikai alapismeretek, a szociálpolitika intézményrendszere, szükségletfelmérés idős, fogyatékossgal élő, pszichiátriai és szenvedélybeteg esetében** tanulási eredményeinek mérése:
- Egyszerű feleletválasztás (A tesztkérdésekben egy egyszerűen megfogalmazott kérdéshez négy válasz tartozik, melyek közül ki kell választani a legmegfelelőbbnek tartott választ, illetve annak betűjelét.) 5 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
  - Asszociáció (Fogalmak / állítások találhatók, amelyek között ki kell találni a logikai kapcsolatot. Az állítások az egyik („A”), a másik („B”), illetve mindkét fogalomra egyidejűleg („C”), vagy egyik fogalomra sem igazak („D”). 5 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
  - Hibakereső egyszerű feleletválasztás (Négy meghatározás tartozik egy kérdéshez, melyek közül az egyik helytelen állítást tartalmaz. A helytelen válasz betűjelét kell bekarikázni.) 5 darab kérdés, jó válasz esetén / kérdésenként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
  - Igaz-hamis (egy-egy állítás, amelynél eldöntendő, hogy Igaz (I) vagy Hamis (H). 5 darab kérdés, jó válaszonként 1 pont, összesen 5 pont értékben.
  - Fogalomdefiníció: Fogalom meghatározás II. (5 db definícióhoz tartozó fogalom megjelölése) A vizsgázó 5 db fogalom-definíció alapján választja ki előre meghatározott értékkészletből a definíciónak megfelelő fogalmat. Definíciónként 2 pont, összesen: 10 pont

A NAH által NAH-12-0044/2022 számon akkreditált vizsgaközpont (személytanúsító szervezet).

8.3.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 180 perc

8.3.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 25%

8.3.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai: Feladatcsoportok:

- 1. feladatcsoport: 50%,
- 2. feladatcsoport: 20%,
- 3. feladatcsoport: 30%.
- A vizsga akkor tekinthető sikeresnek, ha a vizsgázó témakörönként is eléri az 40%-os szintet. • Az összértékelés százalékos formában történik.
- A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

#### 8.4 Projektfeladat

8.4.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Szociális ápoló és gondozó projektfeladat

- I. Portfólió a gyakorlat tükrében
- II. Gyakorlati demonstrációs vizsga

8.4.2 A vizsgatevékenység vagy részeinek leírása

##### I. Portfólió a gyakorlat tükrében ▪

A vizsgatevékenység aránya a projektfeladaton belül: 30%

- a.) A gyakorló intézmény bemutatása: általános ismertető, SZMSZ, személyi és tárgyi jellemzők bemutatása, maximum 3 oldal terjedelemben.
- b.) Egy kiválasztott ellátott személy életútjának bemutatása, illetve a szükségletei listájának feltérképezése ápolási és gondozási szemszögből. Formai követelmények: minimum 5 oldal, maximum 10 oldal terjedelemben, Arial 12-es betűméret, 1,5 sortávolsággal, spirálozva

- Leadási határidő: a záródolgozatot a központi interaktív vizsga előtt 30 nappal, 1 példányban a képző intézmény részére szükséges leadni, majd azt a részletes bírálattal együtt a képző intézmény felelőse a vizsgaszervezőnek átadja a vizsgát megelőzően legkésőbb 10 nappal.

A záródolgozat témavezetője lehet az adott képzésben oktató tanár, akivel a vizsgázó a dolgozat megírásának ideje alatt minimum 3 alkalommal konzultál.

A záródolgozat bírálata során megfogalmazódott kérdéseket (2-4 db) a vizsgázó a záródolgozat bemutatása során megválaszolja.

A záródolgozat mellékletét kell képezze az összefüggő 140 órás szakmai gyakorlati naplója és az arról szóló igazolás.

A záródolgozathoz készített prezentáció minimum 5, maximum 10 diából álljon, amelyet emailben el kell küldeni a témavezető részére a vizsga előtt 15 nappal.

A NAH által NAH-12-0044/2022 számon akkreditált vizsgaközpont (személytanúsító szervezet).

**II. Gyakorlati demonstrációs vizsga: gyakorlati tételsor alapján történő gyakorlati vizsga az adott szolgáltatást igénybe vevő személy mellett** ■ A vizsgatevékenység aránya a projektfeladaton belül: 70%

A feladatsort a gyakorlati oktató állítja össze a vizsga előtt, és jóváhagyásra megküldi a képző intézmény vezetőjének.

A vizsgafeladatot a vizsgázó az adott szolgáltatást igénybe vevő személy mellett végzi el. A vizsgafeladat végrehajtása előtt, az adott szolgáltatást igénybe vevő és a vizsgaszituációba bevont személytől beleegyező nyilatkozatot kell kérni.

A gyakorlati vizsga során a vizsgázó ügyeljen a tárgyi eszközök rendeltetésszerű használatára. A vizsgafeladatot a vizsgázó a gyakorló intézményben használatos munkaruhában végezze.

8.4.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: a védés maximum 30 perc

8.4.4 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 75%

8.4.5 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

**I. Portfólió a gyakorlat tükrében.**

- Az értékelésnek három része van:

1., A záródolgozat készítés folyamatának értékelése – maximum 20 pont ●

szakanyagok gyűjtése, feldolgozása,

- határidők betartása,
- konzultációkon való aktív részvétel,
- pontos felkészülés a munka elkészítéséhez,
- portfóliójában bemutatja a készítés folyamatához kapcsolódó anyagait, jegyzeteit, részfejezetét, a dolgozat készítése közben keletkezett produktumot,
- a projektmunkával kapcsolatos személyes élmények megfogalmazása a konzultációk alkalmával,
- a témavezetővel és más érintett személyekkel való jó együttműködés, amit a témavezető szöveges értékelése tartalmaz, ● a záródolgozat nem tartalmaz súlyos nyelvtani, nyelvhelyességi és helyesírási hibákat.

2., A kész záródolgozat tartalmának, eredményének értékelése: (a tartalmi részben szabadon marad a témakiírás és a választás szabadságának lehetősége) – maximum 20 pont

- mennyire felel meg a kiírt követelményeknek,
- mennyire részletes, alapos, a választott témának megfelelően hogyan épül fel, hogyan tagolódik,
- az egyéni fejlődést (a hallgató saját magához viszonyított fejlődése) mennyire tükrözi,
- a leadott dolgozat a hallgató saját szellemi terméke, az idézeteket, hivatkozásokat pontosan feltünteti,
- hivatkozik a felhasznált szakirodalomra,

A NAH által NAH-12-0044/2022 számon akkreditált vizsgaközpont (személytanúsító szervezet).

- a záródolgozatban a lényegi elemeket emeli ki,
- a záródolgozat esztétikus, megfelelő papíron íródott, margót és címet tartalmaz, táblázatok, diagramok áttekinthetőek, illusztrációi ízlésesek, a dolgozat tagolása arányos,
- a cím a tartalommal összhangban van, figyelemfelkeltő, ötletes,
- a munka tartalma megfelel a választott és előírt témáknak, azok fontos kérdéseit állítja a középpontba; a hallgató fejtse ki, neki miért azok a lényeges kérdések a témával kapcsolatban,
- témához tartozó szaknyelv alapfogalmait helyesen használja,
- a záródolgozat életszerű, kötődik a társadalmi valósághoz és a helyi viszonyokhoz.

3., Szóbeli prezentáció maximum 10 pont

- a záródolgozat lényegi elemeinek és az egyéni munka konkrétumainak bemutatása,
- kommunikációs készség,
- szakszavak megfelelő használata,
- empátia, önállóság, elhivatottság tükröződése a kommunikációjában,
- ismerteti a projekt készítés közben szerzett egyéni tapasztalatait.

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte, értékelési elemenként.

## II. Gyakorlati demonstrációs vizsga:

A vizsga során értékelendő témakörök:

- nyílt, egyértelmű kommunikáció a beteg és a vizsgabizottság felé (25 %)
- szakkifejezések adekvát használata (25 %)
- bemutatja az eszközök előkészítését és rendeltetésszerű használatát (25 %) • bemutatja a meghatározott tevékenységet és válaszol a feltett kérdésekre (25 %)

8.5 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek:

- Az interaktív vizsgatevékenység időtartama alatt a technikai feltételek biztosításáért felelős személy folyamatosan rendelkezésre álljon.
- Az interaktív vizsgatevékenységhez vizsgatermenként 1 fő felügyelő személy és 1 fő folyosói felügyelő szükséges.

8.6 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek:

- A szakképesítés képzési és kimeneti követelményeiben az 5. a szakmai oktatás megszervezéséhez szükséges tárgyi feltételek pontban felsorolt eszközök megléte.
- Az interaktív vizsgatevékenység esetén megfelelő technikai háttér biztosítása.

8.7 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei:-

8.8 A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapozó vizsgát az alábbi aránnyal kell beszámítani:  
ágazati alapvizsga: 20%; szakmai vizsga: 80%



A NAH által NAH-12-0044/2022 számon akkreditált vizsgaközpont (személytanúsító szervezet).

8.9 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok

- A vizsgatevékenység során a vizsgázó tudomására jutott adatokra vonatkozó titoktartási kötelezettség.
- A vizsgatevékenység során alkalmazott eszközök rendeltetésszerű használata, épségének megóvása.
- Az interaktív vizsga során semminemű segédeszköz nem használható.

**9 A vizsgatevékenységek megszervezésére, azok vizsgaidőpontjaira, a vizsgaidőszakokra vonatkozó sajátos feltételek: -**

**10. Részzakma**

10.1 Részzakma alapadatai

10.1.1 A részzakma megnevezése: Segédgondozó

10.1.2 A részzakma órakerete: 735 óra

10.1.3 A részzakma besorolása az Európai Képesítési Keretrendszer szerint: 4

10.1.4 A részzakma besorolása a Magyar Képesítési Keretrendszer szerint: 4

10.1.5 A részzakma besorolása a Digitális Kompetencia Keretrendszer szerint:3

10.6 A részzakma követelményeinek teljesítését mérő szakmai vizsga

10.7.1 Szakmai vizsgára bocsátás feltétele: a részzakma megszerzésére irányuló képzés teljesítése.

10.7.2 Projektfeladat

10.7.2.1 A vizsgatevékenység megnevezése: Segédgondozó projektfeladat

10.7.2.2 A vizsgatevékenység leírása:

A gyakorlati tételsor alapján történő gyakorlati vizsga az adott szolgáltatást igénybe vevő személy mellett.

A feladatsor segédgondozói gyakorlati feladatokból kerül összeállításra.

A vizsgafeladatot a vizsgázó a az adott szolgáltatást igénybe vevő személy mellett végzi el. A vizsgafeladat végrehajtása előtt a vizsgaszituációban részt vevő, és az adott szolgáltatást igénybe vevő személytől beleegyező nyilatkozatot kell kérni.

A gyakorlati vizsga során a vizsgázó ügyeljen a tárgyi eszközök rendeltetésszerű használatára. A vizsgafeladatot a vizsgázó a gyakorló intézményben használatos munkaruhában végezze.

10.7.2.3 A vizsgatevékenység végrehajtására rendelkezésre álló időtartam: 30 perc

10.7.3 A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 100%

10.7.4 A vizsgatevékenység értékelésének szempontjai:

A NAH által NAH-12-0044/2022 számon akkreditált vizsgaközpont (személytanúsító szervezet).

---

A vizsga során értékelendő:

- kommunikáció a beteggel, kommunikáció a vizsgabizottság felé (25 %)
- megfelelő szakkifejezések használata (25 %)
- megfelelő eszközök előkészítése, használata (25 %)
- megfelelő elméleti tudás gyakorlatban való alkalmazása (25 %)

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40 %-át elérte. 10.8 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges személyi feltételek: A gyakorlati vizsgatevékenység időtartama alatt a technikai feltételek biztosításáért felelős személy folyamatosan rendelkezésre álljon. 10.9 A szakmai vizsga vizsgatevékenységeinek lebonyolításához szükséges tárgyi feltételek: A szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményeiben eszköz és felszerelési jegyzékben felsorolt eszközök megléte.

A gyakorlati vizsgatevékenység esetén megfelelő technikai háttér, mely szakképesítés szakmai és vizsgakövetelményében meghatározott vizsgatevékenységekhez rendelt időkeret figyelembevételével biztosítja, hogy a szakmai vizsga az új szakképzési törvény végrehajtási rendeletében lesz szabályozva.

10.10 A vizsgatevékenységek alóli felmentések speciális esetei, módja, és feltételei: ---

10.11 A vizsgán használható segédeszközökre és egyéb dokumentumokra vonatkozó részletes szabályok

- A vizsgatevékenység során a vizsgázó tudomására jutott adatokra vonatkozó titoktartási kötelezettség.
- A vizsgatevékenység során alkalmazott eszközök rendeltetésszerű használata, épségének megóvása.
- Az interaktív vizsga során semminemű segédeszköz nem használható.

Csák János  
kultúráért és innovációért felelős miniszter nevében és megbízásából